

Η Μάχη του Λάλα

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Μία από τις πρώτες νικηφόρες μάχες των επαναστατημένων Ελλήνων στην Πελοπόννησο.

Το Λάλα είναι χωριό της ορεινής Ηλείας στο όρος Φολόη («Λαλαίος» ο κάτοικος του και «Λαλιώτης» ο καταγόμενος από αυτό). Στη διάρκεια της Τουρκοκρατίας το κατοικούσαν εξισλαμισμένοι Αλβανοί, οι οποίοι είχαν γίνει ο φόβος και ο τρόμος ολόκληρης της Πελοποννήσου με τη μεγάλη οικονομική και στρατιωτική δύναμη που διέθεταν. Κατά γενική ομολογία ήταν τα «καλύτερα ντουφέκια του Μωριά».

Στην αρχή της Επανάστασης του '21, οι Λαλαίοι θεωρήθηκαν απειλή για την πορεία του Αγώνα. Γι' αυτό το λόγο, οι οπλαρχηγοί της Γορτυνίας ίδρυσαν στην ευρύτερη περιοχή στρατόπεδο για να αποτρέψουν τη φυγή τους προς την Τριπολιτσά, την πρωτεύουσα της Πελοποννήσου, η οποία αποτελούσε τον κύριο στόχο των επαναστατών.

Στο στρατόπεδο των Ελλήνων επικρατούσαν δύο απόψεις όσον αφορά την αντιμετώπιση των Λαλαίων. Οι Επτανήσιοι, οι οποίοι αποτελούσαν την πιο

οργανωμένη στρατιωτική δύναμη, ήθελαν να επιτεθούν αμέσως εναντίον τους, ενώ οι ντόπιοι προτιμούσαν να περιμένουν την κατάλληλη ευκαιρία.

Από την πλευρά τους, οι Λαλαίοι προσπάθησαν να κερδίσουν χρόνο και να διασπάσουν το ελληνικό στρατόπεδο, κυκλοφορώντας φήμες ότι ήταν έτοιμοι να παραδοθούν. Στις 2 Ιουνίου 1821 ο κεφαλλονίτης Παναγής Μεσσάρης τους μετέφερε επιστολή των Επτανησίων αρχηγών Κωνσταντίνου και Ανδρέα Μεταξά, Ευαγγέλη Πανά, Παναγιώτη Στρούζα, Μιχαήλ Κουτουφά και Διονυσίου Σαμπρικού, που τους καλούσαν να καταθέσουν τα όπλα.

Οι Λαλαίοι άρχισαν να κωλυσιεργούν, υποστηρίζοντας ότι την όποια απόφαση θα έπρεπε να πάρουν οι αρχηγοί τους, οι οποίοι απουσίασαν από το χωριό. Τότε οι επαναστάτες αποφάσισαν να δράσουν και να τους επιτεθούν από τρία σημεία, με επικεφαλής τον Γεώργιο Πλαπούτα, τους αδελφούς Μεταξά και τον Γεώργιο Σισίνη.

Από κακό συντονισμό, ο Πλαπούτας επιτέθηκε μόνος του στις 9 Ιουνίου και φυσικά αναγκάστηκε να υποχωρήσει μετά την αντεπίθεση των Λαλαίων. Μέσα στη σύγχυση και τον μεγάλο καύσωνα που επικρατούσε, ο Πλαπούτας άφησε την τελευταία του πνοή. 14 ακόμη Έλληνες έχασαν τη ζωή τους (11 Πελοποννήσιοι και 3 Επτανήσιοι). Αδιευκρίνιστες ήταν οι απώλειες των Λαλαίων.

Στο στρατόπεδο των Ελλήνων επικράτησε σύγχυση και πολλοί ήταν αυτοί που ήθελαν να το εγκαταλείψουν. Ο Κολοκοτρώνης αντιλήφθηκε την κατάσταση και έστειλε τον εμπειροπόλεμο Δημήτριο Πλαπούτα, οποίος κατόρθωσε να τους εμψυχώσει. Οι Λαλαίοι αναθάρρησαν και αυτοί, όταν είδαν να καταφθάνουν ενισχύσεις από την Πάτρα στις 11 Ιουνίου. Επικεφαλής 1.000 Τουρκαλβανών ήταν ο Γιουσούφ Πασάς.

Ο Γιουσούφ ήθελε να ξεκαθαρίσει αμέσως την κατάσταση και στις 13 Ιουνίου επιτέθηκε με τους άνδρες του στη θέση Πούσι, όπου ήταν οχυρωμένοι οι Έλληνες. Βασικός του στόχος, να αποσπάσει πρώτα τα κανόνια που διέθεταν οι Επτανήσιοι και στη συνέχεια να τους πετσοκόψει με την ησυχία του.

Η μάχη δόθηκε σώμα με σώμα και η ανδρεία των Ελλήνων ανάγκασε τις δυνάμεις του Γιουσούφ να υποχωρήσουν και μαζί με τους Λαλαίους την επομένη να πάρουν τον δρόμο για την Πάτρα. Οι Έλληνες πολέμησαν γενναία και έχασαν 84 άνδρες (60 Πελοποννήσιοι και 24 Επτανήσιοι). Ανάμεσα στους πολλούς τραυματίες ήταν και ο κεφαλλονίτης Ανδρέας Μεταξάς, κατοπινός πρωθυπουργός της Ελλάδας. Την ίδια μέρα (14 Ιουνίου) οι επαναστάτες εισήλθαν στο έρημο χωριό και το πυρπόλησαν. Συνολικά, γύρω στα χίλια σπίτια παραδόθηκαν στις φλόγες.

Η νίκη των Ελλήνων σήμανε το τέλος της επιβολής των Λαλαίων στην περιοχή και άνοιξε τον δρόμο για την άλωση της Τριπολιτσάς. Από την Πάτρα, όπου κατέφυγαν, αγωνίσθηκαν κατά της επανάστασης ως το τέλος

και μετά τη σύσταση του ελληνικού κράτους αναγκάστηκαν να μεταναστεύσουν και να εγκατασταθούν ως πρόσφυγες στην περιοχή του Πλαταμώνα της Μακεδονίας και αργότερα στη Βάρνα της Βουλγαρίας.

Πηγή: © SanSimera.gr

